

Economische
ontwikkeling van
de Belgische
voedingsindustrie

Fevia

Inhoud

Kerncijfers

The Good

The Bad

The Ugly

Beleidsaanbevelingen

Fevia

Kerncijfers 2018

OMZET

€ **51,8** miljard
- 0,8 %

INVESTERINGEN

€ **1,6** miljard
- 6,7 %

ARBEIDSPLAATSEN

92.743
+ 2,2 %

INDIRECTE TEWERKSTELLING

173.104
+ 2,0 %

EXPORT

€ **27,6** miljard
+ 3,5 %

IMPORT

€ **22,2** miljard
- 0,7 %

HANDELSBALANS

€ **5,5** miljard
+ 24,8 %

AANTAL WERKGEVERS

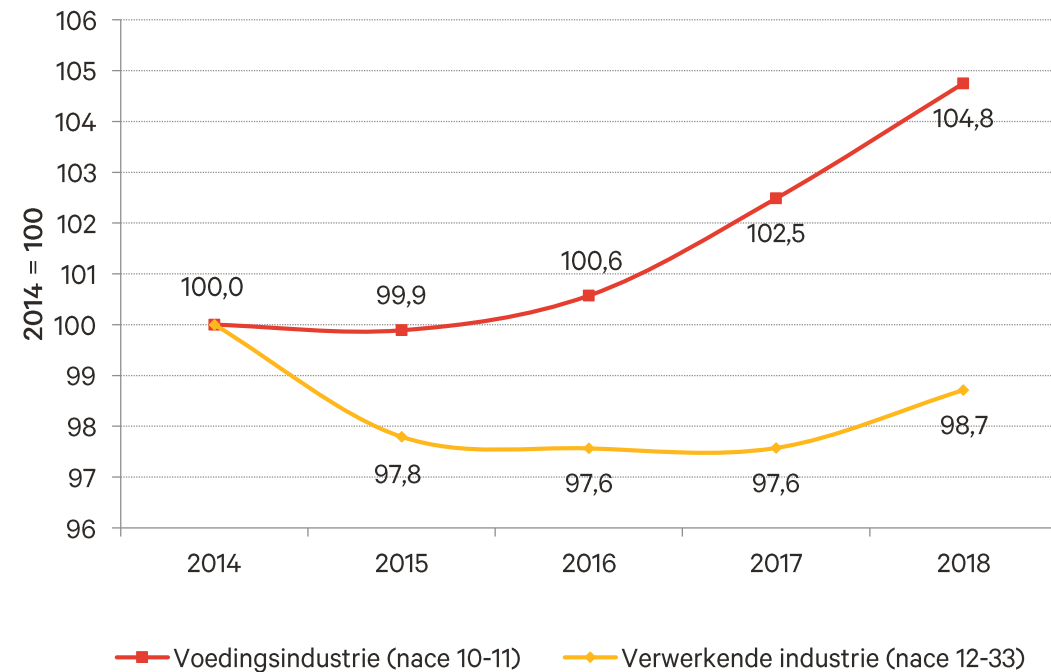
4.284
- 1,4 %

The Good:
2000 nieuwe jobs
en export stijgt met 3,5%

Jobs, jobs, jobs

- De voedingsindustrie blijft de grootste industriële werkgever van België
- 1 op de 5 jobs in de industrie is er één in de voedingsindustrie
- 93.000 directe arbeidsplaatsen in 2018
- Stijging met +2,2%: 2000 extra jobs
- Indirecte tewerkstelling: 173.000 arbeidsplaatsen (voor elke job in de voedingsindustrie zijn er 1,9 indirecte jobs)
- De voedingsindustrie scoort consistent beter dan de rest van de verwerkende industrie

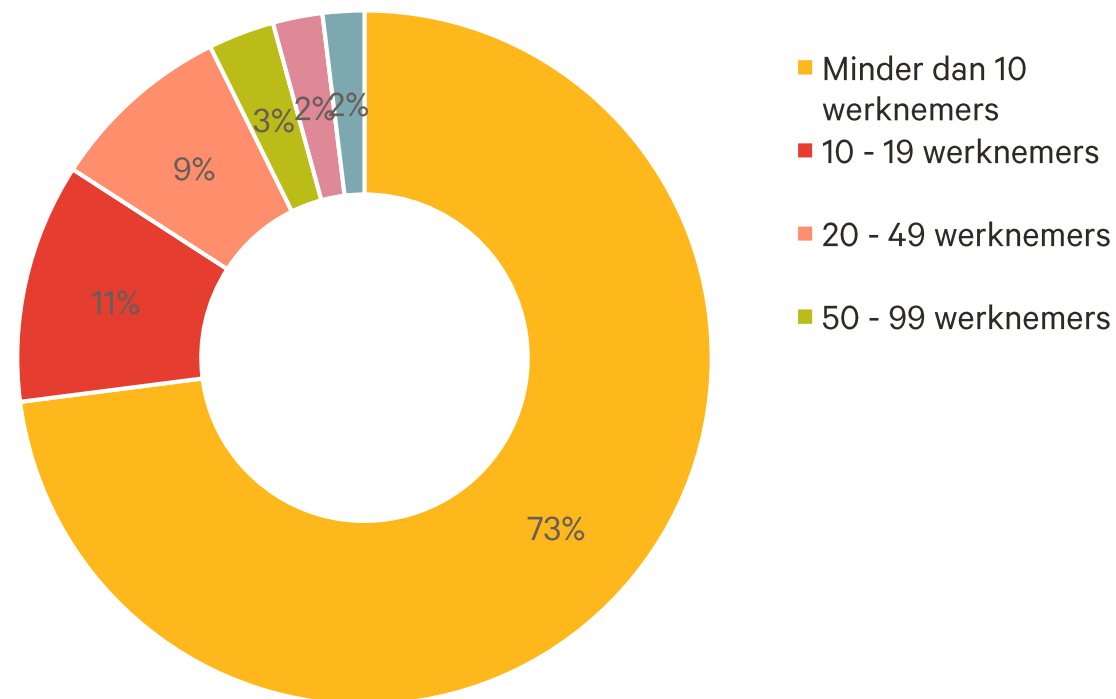
Evolutie arbeidsvolume in voltijdsequivalenten in België

Verdeling tewerkstelling

- 4.284 werkgevers (28% van het aantal werkgevers in de verwerkende industrie)
- Schaalvergroting: evolutie van gemiddeld 15 naar 21,6 werknemers per bedrijf in 10 jaar tijd
- Maar: voedingsindustrie blijft echte kmo-sector met 96% bedrijven die minder dan 100 mensen tewerkstellen

Verdeling werkgevers naar grootte-categorie (2018)

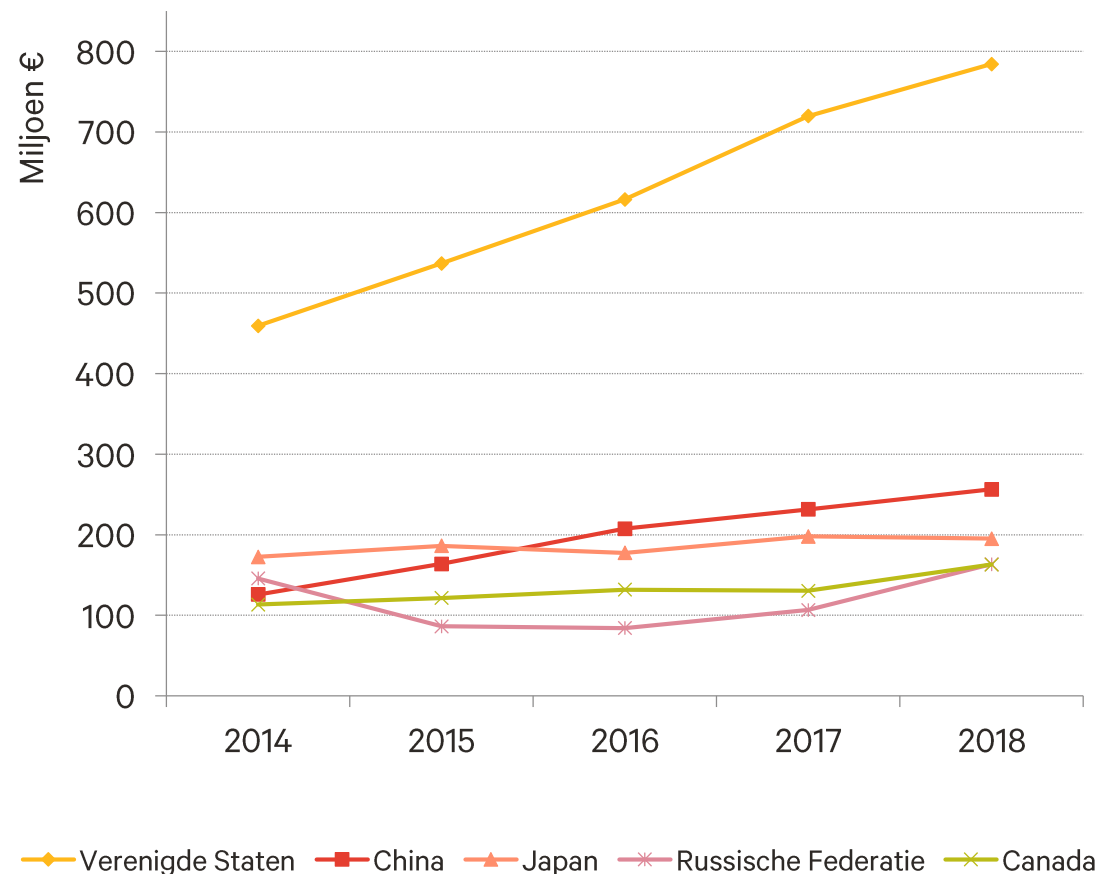

(Verre) export blijft de groeimotor!

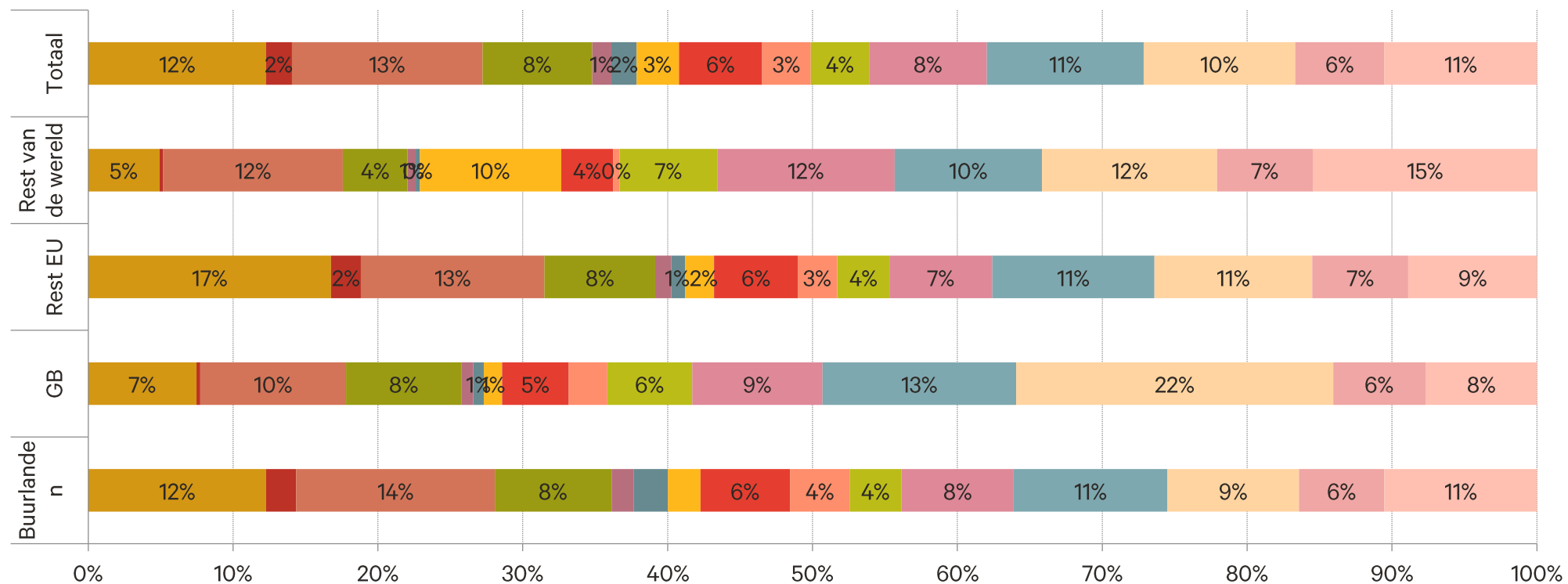
- € 27,6 miljard export: +3,5%
- Handelsoverschot van € 5,5 miljard: +25%
- 54% naar onze buurlanden (beperkte groei)

Verre export

- € 5,0 miljard: +18,3%
- Verenigde Staten: +9% (+71% tov 2014)
- China: +11% (+107% tov 2014)
- Russische Federatie: +53%
- Canada: +25%
- Japan: -1,4%

Verdeling uitvoer volgens productgroep per uitvoermarkt

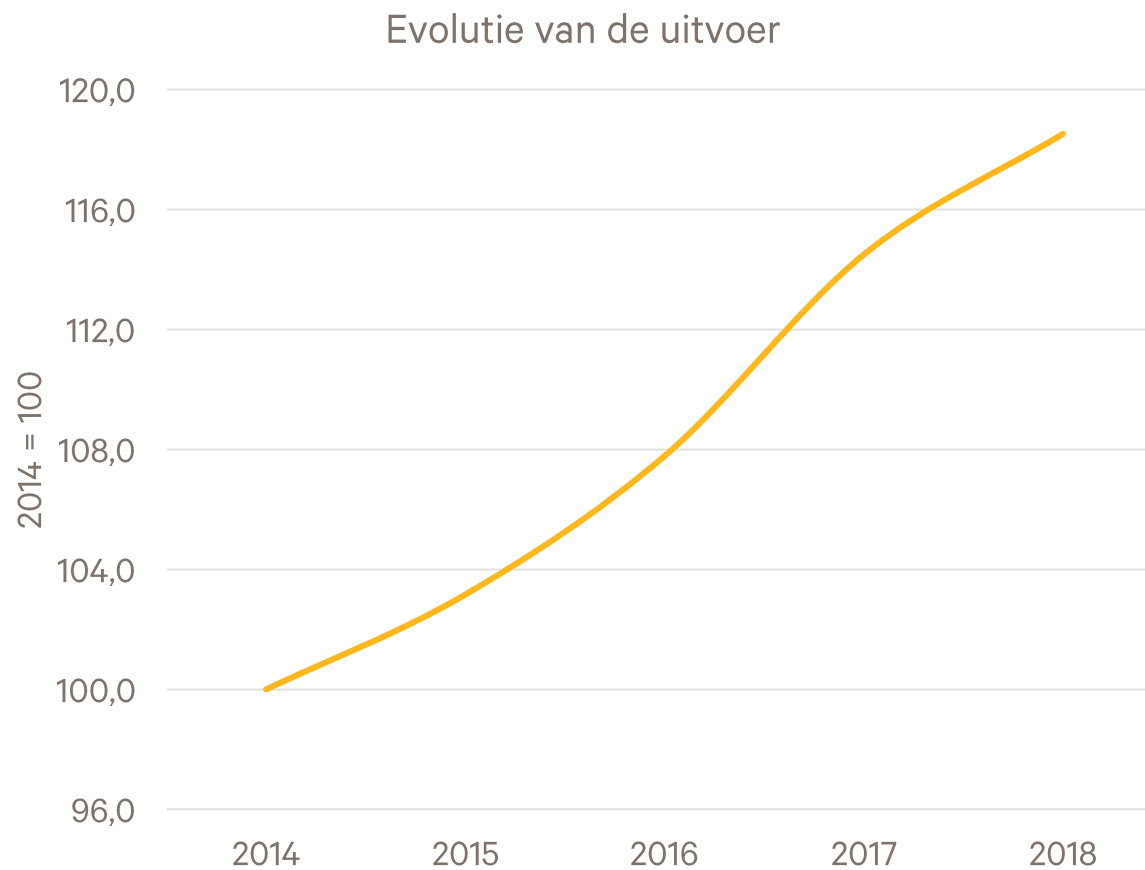
- Vlees
- Vis
- Zuivel
- Groenten
- Koffie, thee & specerijen
- Granen
- Meel en mout
- Vetten & olien
- Bereidingen van vlees & vis
- Suiker en suikerwerk
- Cacao en bereidingen ervan
- Bereidingen van graan

The Bad:
export sputtert,
omzet daalt met 0,8%
en investeringsgolf lijkt te stoppen

Export: groeimotor begint te sputteren

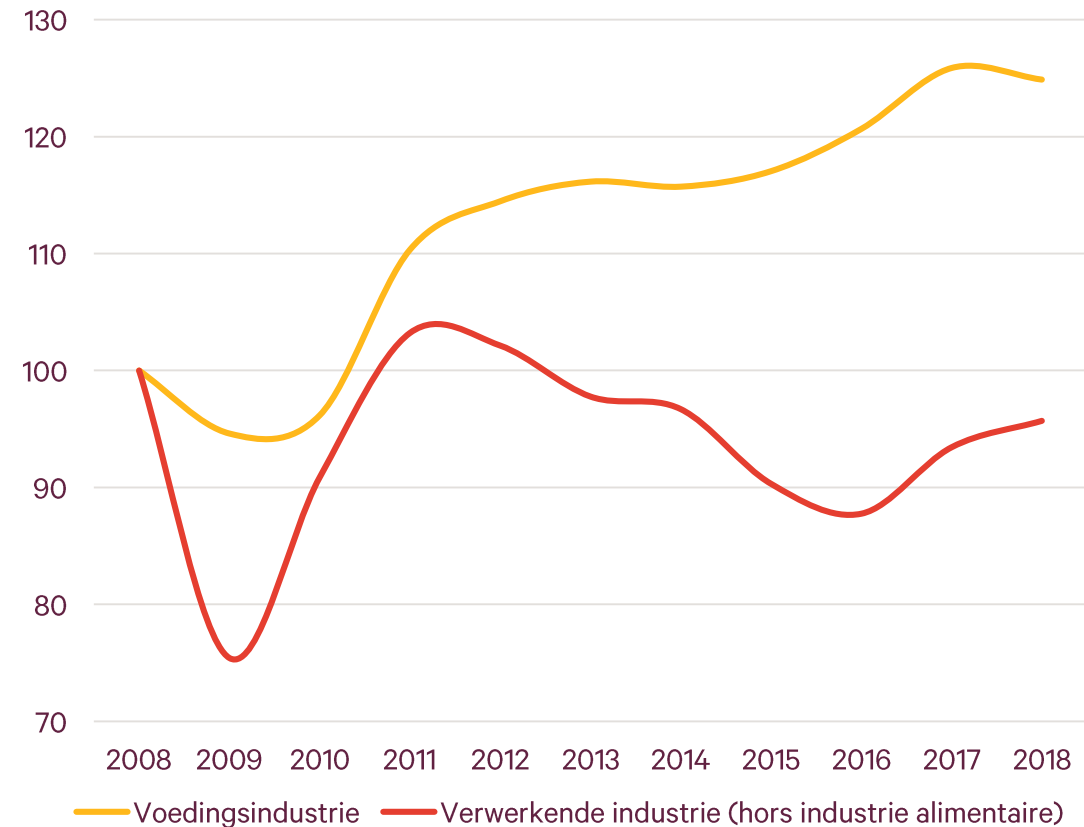
- +3,5% export in 2018
- +7,5% export in 2017
- +5% export over laatste 10 jaar

Omzet: voor het eerst in 10 jaar een terugval

- € 51,8 miljard
- De voedingsindustrie blijft daarmee de grootste industriële sector van België (18,5% van de totale omzet)
- MAAR: voor het eerst sinds de crisis in 2009 een merkelijke daling (met -0,8%)
- En dat terwijl de omzet van de verwerkende industrie stijgt (+2,4%)

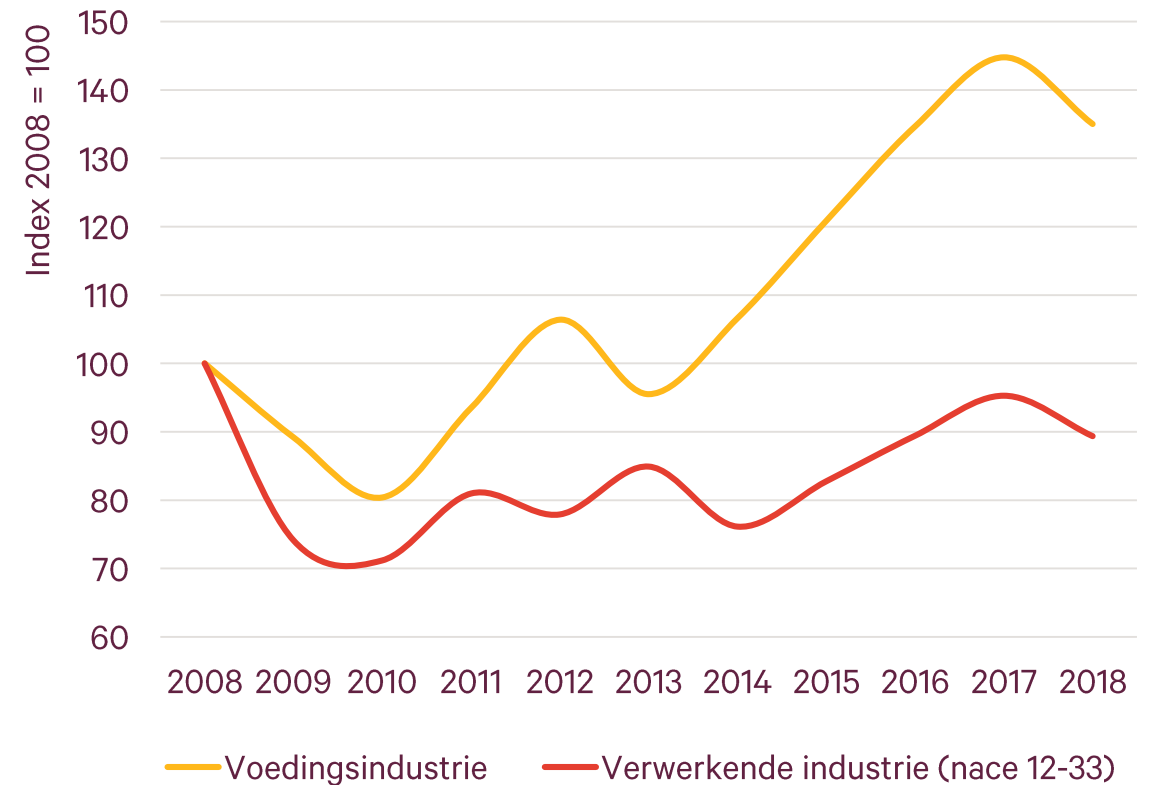
Jaarlijkse evolutie van de omzet (index 2008 = 100)

Investeringsen

- € 1,64 miljard: -6,7% in 2018
- Voedingsindustrie opnieuw grootste industriële investeerder (23%), maar einde investeringsgolf?

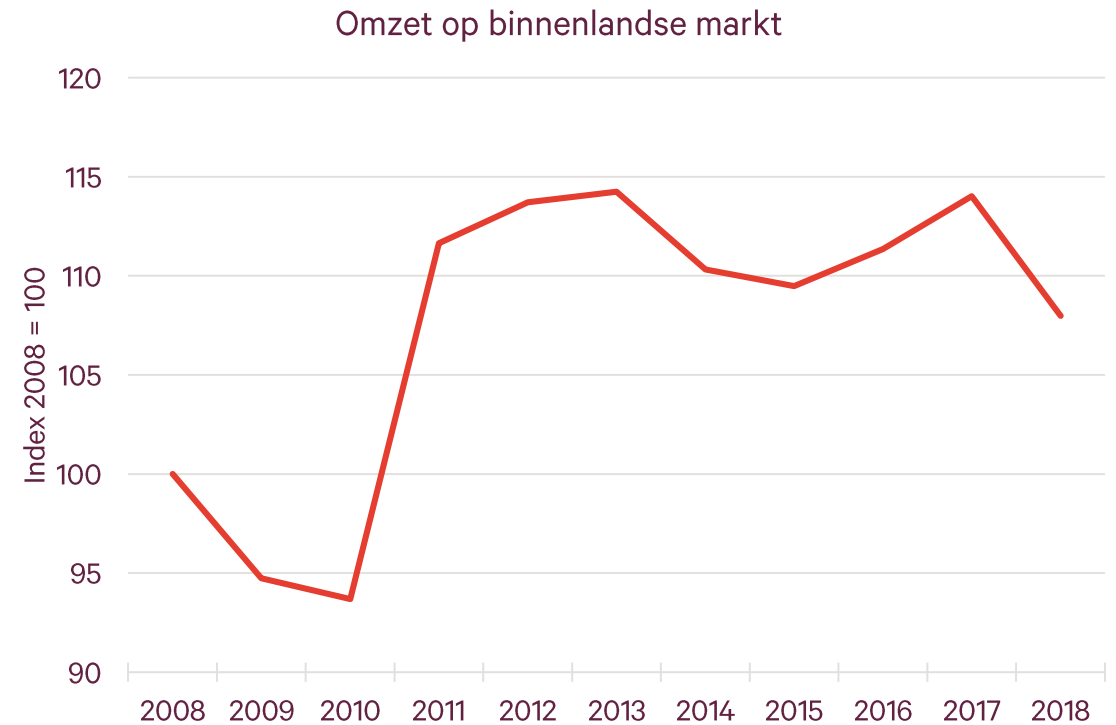
Evolutie van de investeringen

... and the Ugly:
binnenlandse markt en
arbeidsmarkt onder zware druk

Binnenlandse markt onder druk

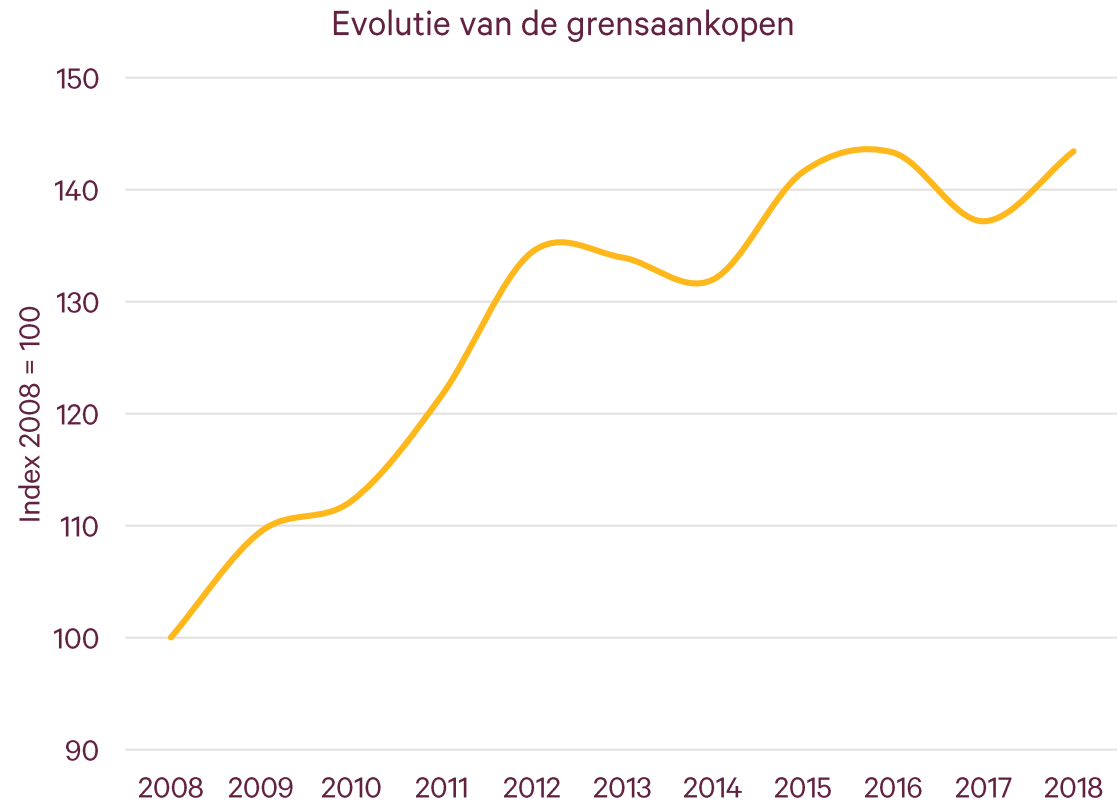
- Omzet: -5,3% op binnenlandse markt!
- Niet langer gecompenseerd door de export!
- Binnenlandse markt vertegenwoordigt een steeds kleinere deel van de omzet.

Grensaankopen stijgen: geen fictie maar realiteit

Gfk cijfers bevestigen problematiek:

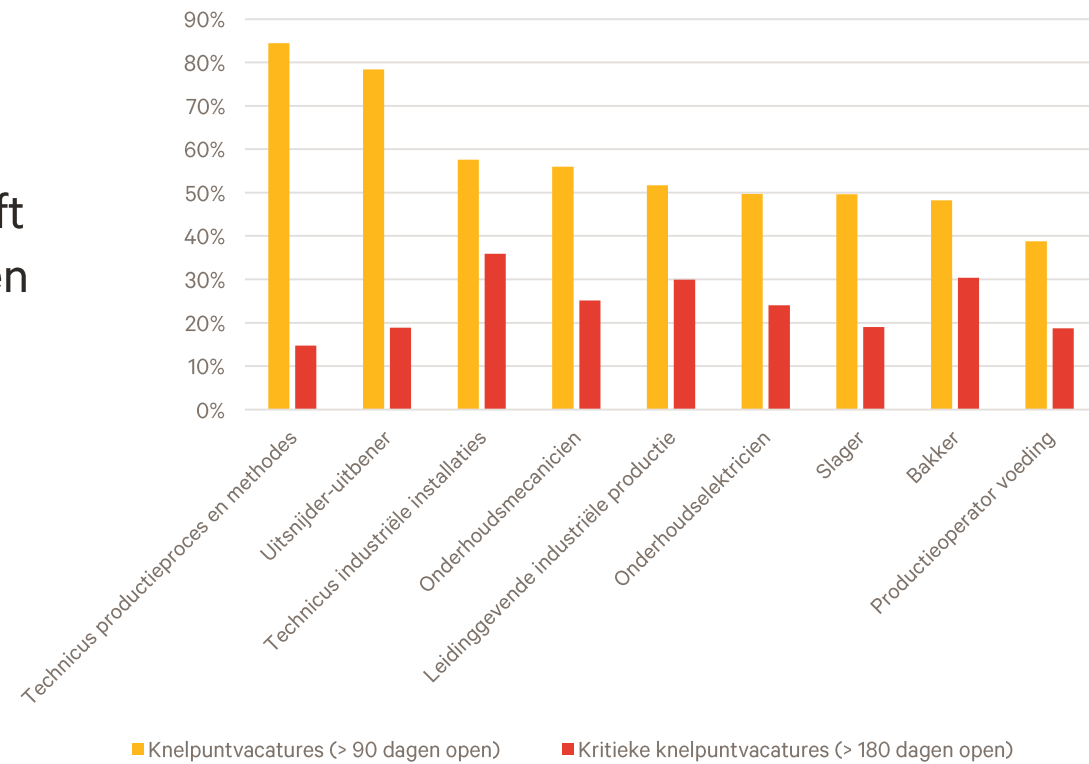
- +4,6% tov 2017
- +43,4% de voorbije 10 jaar

Arbeidsmarkt onder druk: krapte remt groei af

- Dagelijks gemiddeld 1.500 openstaande vacatures / 36 nieuwe jobs per dag
- 85% van het aantal vacatures voor een technicus productieproces en methodes blijft langer dan 90 dagen openstaan.
- Voor een technicus industriële installaties blijft 35,9% van het aantal vacatures zelfs 180 dagen openstaan
- Aantal specifieke voedingsprofielen zoals uitsnijders, slaggers, bakkers en productiemedewerkers bijzonder moeilijk te vinden

Aandeel knelpuntvacatures per type vacature in Vlaanderen (voeding; 2018)

Beleidsaanbevelingen

5 beleidsaanbevelingen voor de nieuwe regeringen

1. Versterk de binnenlandse markt door grensaankopen aan te pakken, het verzekeren van goede handelspraktijken en duurzaamheid doorheen de keten
2. Stimuleer export, de motor van de groei, door te waken over de competitiviteit en door komaf te maken met protectionisme binnen en buiten Europa
3. Ondersteun en stimuleer investeringen en innovatie nog meer en ondergraaf onze competitiviteit niet met nieuwe of hogere taksen
4. Verhoog en promoot de in- en doorstroom van de broodnodige talenten via onderwijs, opleiding en activering en zorg voor een werkbaar tewerkstellingskader dat inzet op een verdere verlaging van de loonkost, een minder rigide arbeidswetgeving en minder administratieve lasten
5. Laten we samen zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke en ecologische uitdagingen, vanuit een heldere visie, met duidelijke en haalbare doelstellingen, trajecten en tijdsaders

Onze oplossingen? www.fevia-memorandum.be!

Ons recept om verder te kunnen GROEIEN

1. De Belgische markt versterken
2. Export stimuleren
3. Oneerlijke handelspraktijken aanpakken

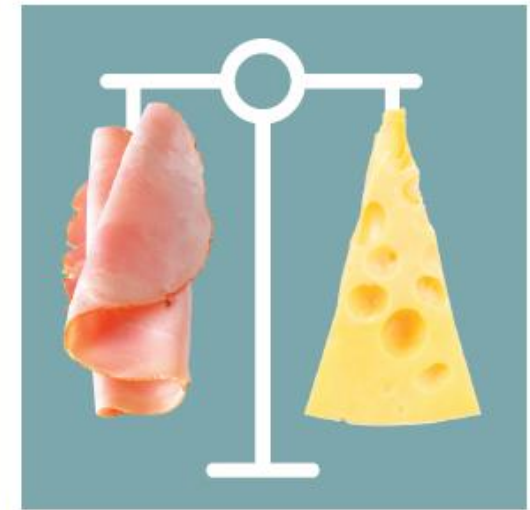
Ons recept om TALENT aan te trekken en te ontwikkelen

4. Nood aan talenten, vandaag en morgen
5. Betaalbare jobs in een werkbaar kader

Ons recept om CIRCULAIR TE ONDERNEMEN

6. Naar een circulair verpakkingsbeleid
7. Klimaatdoelstellingen kunnen behalen
8. Mobiliteit verbeteren en verduurzamen
9. Verantwoordelijk waterbeleid

Ons recept voor een EVENWICHTIGE VOEDING

10. Welvaartsziektes aanpakken
11. Verantwoord communiceren naar de consument
12. Voedselveiligheid voorop